

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

PS-II.431.1.6.2015

Olsztyn, dnia 20.07.2015 r.

Pani Ewa Szerszeniewska
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Olsztynku
ul. Świerczewskiego 19
11-015 Olsztynek

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Pani treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynku, REGON: 004450504, NIP: 739-29-27-846, mieszczącym się w Olsztynku, przy ul. Świerczewskiego 19, 11-015 Olsztynek.

(akta kontroli str. 12-13)

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1 lipca 2013 r. do 30 października 2014 r. oraz w okresie jej prowadzenia Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Olsztynku kierowała pani Ewa Szerszeniewska - Dyrektor MOPS w Olsztynku zatrudniona na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

(akta kontroli str. 14)

Kontrolę przeprowadzono w obecności Dyrektora MOPS oraz pracowników merytorycznych Działu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego.

(informacje o zatrudnieniu w okresie objętym kontrolą w aktach kontroli str. 14, str. 15-21)

Kontrolę przeprowadziła pani Aneta Łapińska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (legitymacja służbowa nr 20/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie) na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.484.2015 z dnia 14 maja 2015 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

(akta kontroli str. 1-11)

Termin kontroli: od 20 – 26 maja 2015 r.

Kontrolę odnotowano w Rejestrze Ewidencji Kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją 12/2015.

W kontrolowanym okresie nie było kontroli prowadzonych przez inne organy w powyższym zakresie.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli:

ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w tym warunki nabywania prawa, zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń opiekuńczych oraz jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka

- okres objęty kontrolą:

od 1 lipca 2013 r. do 31 października 2014 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) oraz art 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015, poz. 525) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r. poz. 1456 z późn. zm.)

Na podstawie ustaleń kontroli (akta kontroli str. 1-116) działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztyнку, w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie.

U s t a l e n i a:

Gmina Olsztynek jest gminą, którą na dzień 31 grudnia 2014 r. zamieszkiwało 14.076 mieszkańców (akta kontroli str. 32). Ze sprawozdań finansowo-rzeczowych (akta kontroli str. 44 tab F, str. 59 tab. F, str. 45 Tab. G, str. 60 Tab. G, str. 64; sprawozdania dostępne także w Oddziale budżetu, planowania i analiz Wydziału Polityki Społecznej) dot. realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych wynika, że:

a) w III kwartale 2013 r.

- świadczenia rodzinne pobierało 996 rodzin,
- wydano 222 decyzje w sprawach świadczeń rodzinnych,
- na wypłatę świadczeń rodzinnych do końca kwartału wydatkowano kwotę 1.056.388,00 zł,
- wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa w rozdziale 85212 wyniosły 15.786,00 zł,

b) w III kwartale 2014 r.

- świadczenia rodzinne pobierało 940 rodzin,
- wydano 146 decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych,
- na wypłatę świadczeń rodzinnych do końca kwartału wydatkowano kwotę 1.140.574,00 zł.
- wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa w rozdziale 85212 wyniosły 14.124,00 zł.

Z analizy powyższych danych wynikają następujące wnioski:

- liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne na koniec III kwartału 2014 r. zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2013 r. o 56, tj. o 5,6 %,
- kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne na koniec III kwartału 2014 r. zwiększyła się w stosunku do III kwartału 2013 r. o 84.186 zł, tj. 7,38 %.
- wydatki na obsługę świadczeń rodzinnych, sfinansowanych z dotacji z budżetu państwa w rozdziale 85212 w III kwartale 2014 r. zmniejszyła się w stosunku do III kwartału 2013 r. o 1.662 zł, tj. o 15,4 %.

Jak widać z powyższego na koniec III kwartału 2014 r. w stosunku do III kwartału 2013 r. zwiększyła się zarówno ogólna kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne, jak też kwota wydatkowana na świadczenia poddane kontroli.

Na podstawie informacji otrzymanych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynku ustalono, że w III kwartale 2013 r. na kontrolowane rodzaje świadczeń wypłacono w sumie **325.441,00 zł**, w tym na:

- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka 28.000,00 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne 213.741,00 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne 83.700,00 zł,
- specjalne zasiłki opiekuńcze 0,00 zł,

natomiast w III kwartale 2014 r. na te same świadczenia wypłacono **342.401,00 zł** i tak:

- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka 28.000,00 zł,
- zasiłki pielęgnacyjne 210.681,00 zł,
- świadczenia pielęgnacyjne 103.200,00 zł,
- specjalne zasiłki opiekuńcze 520,00 zł.

Największą różnicę stanowiły wydatki na świadczenie pielęgnacyjne, co wynikało z podwyższenia w 2014 r. kwoty tego świadczenia.

(akta kontroli str. 64)

Na podstawie wykazu pracowników oraz zakresów czynności, przedstawionych przez Dyrektora MOPS w Olsztynku ustalono, że wszystkie osoby pobierające wynagrodzenie pokrywane z dotacji pochodzącej z rozdziału 85212, przekazanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, realizowały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

(akta kontroli str. 15-21)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

W Gminie Olsztynek organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Burmistrz Olsztynka. Prowadzone czynności kontrolne wykazały, że zgodnie z art. 20, ust.3 wspomnianej zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynku w oparciu o uprawnienia wydane w drodze następujących aktów:

- Zarządzenia Nr 34/2007 Burmistrza Olsztynka z dnia 4 czerwca 2007 r.,
- Zarządzenia Nr 35/2007 Burmistrza Olsztynka z dnia 4 czerwca 2007 r.,
- Zarządzenia Nr K/58/13 Burmistrza Olsztynka z dnia 18 października 2013 r.

oraz wydanych w trakcie kontroli

- Zarządzenia Nr K/22/15 Burmistrza Olsztynka z dnia 21 maja 2015 r.,
- Zarządzenia Nr K/23/15 Burmistrza Olsztynka z dnia 21 maja 2015 r.

(akta kontroli str. 22-26)

Swoją działalność MOPS wykonuje na podstawie Statutu przyjętego w drodze Uchwały Rady Miejskiej w Olsztynku z dnia 3 marca 2011 r. i zmienianego Uchwałą Nr XIX-213/2012 r. Rady Miejskiej w Olsztynku z dnia 29 listopada 2013 r.

§ 6.4 Statutu zawiera zapis dotyczący zakresu zadań zleconych gminie, związanych z realizacją świadczeń rodzinnych.

(akta kontroli str. 65-73)

Organizację pracy oraz zakres obowiązków dla poszczególnych stanowisk pracy określa Regulamin Organizacyjny jednostki wprowadzony:

- Zarządzeniem Nr 3/2013 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynku z dnia 17 maja 2013 r.

(akta kontroli str. 74-85)

Zgodnie z § 33 Regulaminu Organizacyjnego – Zasady obsługi interesantów, w sprawach skarg i wniosków kierownik kontrolowanej jednostki przyjmuje klientów w każdy poniedziałek w godzinach od 10.00 do 12.00, natomiast obsługa klientów Działu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego odbywa się w godzinach pracy Ośrodka, tj. od 7.00 do 15.00.

(akta kontroli str. 33, str. 84)

W okresie objętym kontrolą nie wpłynęła żadna skarga z zakresu oceny realizacji przez samorząd terytorialny zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str. 86)

W trakcie kontroli ustalono, że Ośrodek jest organizacyjnie przygotowany do realizacji zadań objętych kontrolą.

W strukturze organizacyjnej jednostki wyodrębniono wieloosobowe stanowisko – Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, co nie zakłóca wykonywania zadań z zakresu pomocy społecznej i nie narusza norm zatrudnienia pracowników socjalnych, określonych w przepisach o pomocy społecznej. Budynek nie posiada windy, jednakże umiejscowienie kasy oraz niniejszego stanowiska na jego parterze umożliwia łatwy dostęp do obsługi także osobom niepełnosprawnym i w podeszłym wieku.

Pracownicy Działu zajmują samodzielne pomieszczenie biurowe. Ponadto stanowiska pracy wyposażono w niezbędny sprzęt biurowy, co pozwala na sprawną obsługę techniczną wykonywanego zadania.

(akta kontroli str. 32)

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń składane są w Dziale świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Pracownicy dokonują weryfikacji wniosków wraz z załącznikami, opatrują je datą wpływu, ewidencjonują, a następnie wydają projekty decyzji administracyjnych, które są przedkładane osobie upoważnionej do ich podpisu. Decyzje wysyłane są ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Jednakże, w celu minimalizowania kosztów obsługi zadania, pracownicy Ośrodka informują klientów o możliwości osobistego odbioru decyzji; w większości przypadków świadczeniobiorcy osobiście kwitują ich odbiór.

Korespondencja przychodząca i wychodząca na zewnątrz składana jest w sekretariacie Ośrodka, tam rejestrowana oraz dekretowana.

(akta kontroli str. 87)

Wnioski o ustalenie świadczeń wraz z wymaganymi załącznikami, decyzje administracyjne oraz inne pisemne informacje niezbędne w indywidualnych sprawach umieszczone są w teczkach osobowych. Powyższa dokumentacja ułożona jest wg nadanej numeracji, wpinana do segregatorów i przechowywana w szafach aktowych. Wnioski dotyczące jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka z kompletem dokumentów wpinane są do segregatorów wg daty złożenia wniosku.

(akta kontroli str. 88)

Ponadto w Dziale świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego prowadzone są rejestry:

- przyjętych wniosków,
- korespondencji,
- akt klientów,
- zaświadczeń dot. świadczeń rodzinnych.

(akta kontroli str. 89)

W kontrolowanym okresie, zgodnie z załączonymi certyfikatami pracownicy merytoryczni uczestniczyli w szkoleniach ściśle związanych z podwyższaniem stanu wiedzy i umiejętności niezbędnych na zajmowanym stanowisku:

- „Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny w 2014 r.”,
- „Nowe zasady przyznawania świadczenia pielęgnacyjnego. Utworzenie nowego świadczenia – specjalnego zasiłku opiekuńczego”,
- „Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny w 2013 r.”,

(akta kontroli str. 90-93)

Z przedstawionej kontroli dokumentacji wynika, że MOPS podpisał umowę z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie na świadczenie usług serwisowych, w tym również udzielanie niezbędnych konsultacji wg zasad świadczenia usług serwisowych, dostosowanych do wymagań MPiPS. Umowa obejmuje licencję na korzystanie z systemu Rodzinne. Tym samym w kontrolowanym okresie w MOPS obowiązywała aktualna wersja oprogramowania użytkowego, zgodnego z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego ds. zabezpieczenia społecznego.

W związku z powyższym Dyrektor MOPS przedstawiła dokumenty, dotyczące m.in. formy regulowania zobowiązań związanych z zakupem oprogramowania użytkowego.

(akta kontroli str. 94-101)

W myśl art. 29 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, podmiot realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych może gromadzić i przetwarzać - w zakresie określonym w ustawie - dane osobowe osób wyszczególnionych w art. 23 ust. 1 wyżej wymienionej ustawy oraz dane osobowe członków ich rodzin.

W związku z powyższym kontrolującą przedstawiono zgłoszenie Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych z dnia 14 czerwca 2011 r. do rejestracji zbioru danych osobowych

o nazwie „Świadczenia rodzinne”.

(akta kontroli str. 102-105)

Ustalono, że pracownicy merytoryczni posiadają imienne upoważnienia Dyrektora MOPS do przetwarzania danych osobowych.

(akta kontroli str. 27-28)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolująca określiła, że kontroli poddanych będzie minimum 35 postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- 15 postępowań administracyjnych w zakresie ustalenia uprawnień do świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego (w tym maksymalnie 5 postępowań administracyjnych dotyczących specjalnego zasiłku opiekuńczego),
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Założono, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną, w okresie objętym kontrolą, mniejszej ilości postępowań z poszczególnych zakresów, które wymieniono powyżej, ilość postępowań administracyjnych poddanych kontroli zostanie uzupełniona z pozostałych, ww. zakresów prowadzonych postępowań do liczby ogólnej minimum 35 postępowań.

Ponadto uznano, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynku w okresie objętym kontrolą z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynku przyjął 256 wniosków, związanych z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- 113 wniosków związanych z ustaleniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 106 wniosków związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego,
- 36 wniosków związanych z ustaleniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 1 wniosek związany z ustaleniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W związku z przyjęciem powyższych wniosków wszczęto postępowania administracyjne, które zakończyły się wydaniem 256 decyzji (*wszystkie były decyzjami przyznającymi wnioskowane świadczenia*).

W kontrolowanym okresie prowadzono postępowania w zakresie nienależnie pobranych świadczeń, związanych z przyznaniem zasiłku pielęgnacyjnego.

Dyrektor MOPS w Olsztynku podała powody stwierdzenia nienależnie pobranych świadczeń:

- uzyskanie prawa do dodatku pielęgnacyjnego z ZUS,
- przebywanie w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie.

Nie podjęto decyzji o umorzeniu lub rozłożeniu na raty nienależnie pobranych świadczeń.

(*akta kontroli str. 29-31*)

Łącznie, w bloku tematycznym, dotyczącym prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie przyznania lub odmowy kontrolowanych świadczeń **analizie poddano 35 spraw**, w których wydano **56** decyzji.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli podano:

- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego, w tym 2 postępowania związane z nienależnie pobranymi świadczeniami,
- 14 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 1 postępowanie administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego.

(*akta kontroli str. 106-110*)

Analiza spraw dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego wykazała, że za osoby pobierające wspomniane świadczenia opiekuńcze MOPS opłacał składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe, a także w przypadku braku tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego składki na ubezpieczenie zdrowotne. O opłacaniu składek klienci informowani byli w uzasadnieniu decyzji administracyjnej.

(*akta kontroli str. 114*)

Na powyższą okoliczność Dyrektor MOPS przekazała kontrolującej pisemną informację dotyczącą wydawania ubezpieczonym raportów o naliczonych i odprowadzonych składkach na ubezpieczenie zdrowotne i społeczne.

Wynika z niej, że ze względów oszczędnościowych Ośrodek nie wysyła rocznych raportów RMUA ubezpieczonym, a jednocześnie wspomniane raporty wydawane są każdorazowo na ich żądanie.

(*akta kontroli str. 113*)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono uchybienie powtarzalne, tj.:

1. W poddanych kontroli i analizie sprawach, dotyczących klientów z prawem do świadczenia pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego płatnik składek - MOPS w Olsztynku nie posiada udokumentowanej informacji o przekazywaniu ubezpieczonym rocznych raportów RMUA.

(*akta kontroli str. 106, str. 107*)

Skutek ustalonego uchybienia:

Nieprzekazanie ubezpieczonemu RMUA w ustawowym trybie skutkuje brakiem możliwości weryfikacji informacji o odprowadzanych składkach za rok poprzedni.

Przyczyną powstania powyższego uchybienia, nie mających wpływu na kontrolowaną działalność był niedostateczny nadzór Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynku nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę:

1. W każdym przypadku przekazywać ubezpieczonym imienne druki RMUA zgodnie z wymogami określonymi w Ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 121).

Proszę Panią Dyrektora o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Andrzej Krawiec
Wice-Dyrektor Warmiński ośrodek Mazurski